λαμβάνουν τα χαρακτηριστικά που ορίζει το άρθρο 189, παράγραφος 2, της Συνθήκης, δεν είναι υποχρεωτικές σε όλα τους τα στοιχεία και δεν έχουν άμεση εφαρμογή στα κράτη μέλη ούτε μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα να καταστήσουν ανεφάρμοστους τους εθνικούς νομικούς ή καταστατικούς κανόνες που περιορίζουν ενδεχομένως την εν λόγω ελευθερία.

4. Στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 91 του ΚΥΚ, το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να ελέγχει τη νομιμότητα βλαπτικής για τον προσφεύγοντα πράξεως και δεν μπορεί, χωρίς ειδικό μέτρο εφαρμογής, να αποφανθεί αφηρημένα επί της νομιμότητας κανόνα γενικής φύσεως.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα) της 24ης Νοεμβρίου 1993 *

Στην υπόθεση Τ-13/93,

Roger Cordier, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενος από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων τα γραφεία της fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Gianluigi Valsesia, κύριο νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον Alberto Dal Ferro, δικηγόρο Vicence, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Annecchino, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, αφενός μεν, την ακύρωση της αποφάσεως του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων του Λουξεμβούργου της 9ης Μαρτίου 1992, περί αρνήσεως της αποδόσεως στον προσφεύγοντα, δυνάμει του συμπληρωματικού συστήματος, των ιατρικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η σύζυγός του στο Βέλγιο, αφετέρου δε, τη διαπίστωση του παρανόμου χαρακτήρα των ερμηνευτικών διατάξεων του άρθρου 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως για την κάλυψη των κινδύνων ασθενείας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που δημοσιεύθηκαν στις *Διοικητικές Πληροφορίες* της 31ης Δεκεμβρίου 1990,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Α. Καλογερόπουλο, Πρόεδρο, R. Schintgen και D. P. M. Barrington, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 14ης Σεπτεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και νομικό πλαίσιο της προσφυγής

1 Ο προσφεύγων, Roger Cordier, είναι υπάλληλος βαθμού Β 1 της Επιτροπής, υπηρετών στο Γραφείο Στατιστικής στο Λουξεμβούργο.

2 Η σύζυγος του προσφεύγοντος, Maria Rosa Cordier-Cristallo, είναι ασφαλισμένη κατά κυρία ασφάλιση στο Ταμείο υγειονομικής ασφαλίσεως των ιδιωτικών υπαλλήλων του Λουξεμβούργου (στο εξής: ΤΥΑΙΥ). Λαμβάνει σύνταξη αναπηρίας της οποίας το ύψος δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που ορίζει το άρθρο 3, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως για την κάλυψη των κινδύνων ασθενείας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κανονιστική ρύθμιση) και, ως εκ τούτου, είναι ασφαλισμένη συμπληρωματικά για την κάλυψη των κινδύνων ασθενείας από το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: κοινό σύστημα).

3 Στις 3 Μαρτίου 1992 η Cordier επισκέφθηκε τον Dr S., ιατρό γενικής ιατρικής στην Arlon, στον οποίο κατέβαλε το ποσό των 490 βελγικών φράγκων (BFR) για έξοδα ιατρικής επισκέψεως.

4 Όταν υπέβαλε την απόδειξη αμοιβής στο ΤΥΑΙΥ, δεν της εγκρίθηκε η απόδοση του ποσού αυτού για τον λόγο ότι το ΤΥΑΙΥ, δυνάμει του άρθρου 58 του καταστατικού του, δεν αναλαμβάνει την πληρωμή των εξόδων ιατρικής θεραπείας που πραγματοποιήθηκε στο εξωτερικό, εφόσον δεν έχουν εγκριθεί προηγουμένως από τον ιατρό-σύμβουλό του και από έναν ιατρό εγκατεστημένο και ασκούντα το επάγγελμά του στο Λουξεμβούργο.

5 Το άρθρο 58 του καταστατικού του ΤΥΑΙΥ ορίζει ότι:

«Οι ασφαλισμένοι δεν μπορούν να υποβληθούν σε θεραπεία στο εξωτερικό παρά μόνο με τη συναίνεση του Ταμείου υγειονομικής τους ασφαλίσεως, εκτός αν πρόκειται για πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθενείας που επήλθε στο εξωτερικό. Η συναίνεση του Ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως για τις επισκέψεις σε ιατρό στο εξωτερικό χορηγείται κατόπιν προσκομίσεως αιτιολογημένης γνωματεύσεως του θεράποντος ιατρού. Η συναίνεση του Ταμείου για ιατρική θεραπεία στο εξωτερικό ή για παροχές ιατρικών υπηρεσιών στο Λουξεμβούργο από καθηγητή πανεπιστημίου ή ιατρό εξομοιούμενο με καθηγητή χορηγείται κατόπιν προσκομίσεως βεβαιώσεως που καταρτίζεται από τον συνιστώντα τη θεραπεία στο εξωτερικό θεράποντα ιατρό του ασφαλισμένου και κατόπιν σύμφωνης γνώμης του ιατρού-συμβούλου που μπορεί να συνοδεύεται από τη γνωμάτευση ειδικού ιατρού. Το Ταμείο δεν μπορεί να αρνηθεί τη συναίνεσή του όταν η θεραπεία δεν είναι δυνατή στο Μεγάλο Δουκάτο.»

6 Μετά την άρνηση αυτή, ο προσφεύγων υπέβαλε στις 9 Μαρτίου 1992 την προαναφερθείσα απόδειξη αμοιβής στο Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος στο Λουξεμβούργο για να επιτύχει, δυνάμει του συμπληρωματικού συστήματος από το οποίο καλύπτεται η σύζυγός του, την απόδοση των καταβληθέντων ιατρικών εξόδων.

7 Με σημείωμα της ίδιας ημερομηνίας το Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος στο Λουξεμβούργο αρνήθηκε επίσης την απόδοση των προαναφερθέντων ιατρικών εξόδων με την ακόλουθη αιτιολογία: «Η σύζυγός σας είναι ασφαλισμένη συμπληρωματικά.»

8 Η υπό τύπο συμπληρώματος ανάληψη από το κοινό σύστημα της υποχρεώσεως καταβολής των ιατρικών εξόδων εντάσσεται στο ακόλουθο νομικό πλαίσιο.

Το άρθρο 72, παράγραφος 1, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ) ορίζει τα εξής:

«Εντός του ορίου του 80 % των [καταβληθέντων] εξόδων και βάσει ρυθμίσεως θεσπιζομένης με κοινή συμφωνία από τα όργανα των Κοινοτήτων, κατόπιν γνώμης της επιτροπής Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, ο υπάλληλος, ο (η) σύζυγός του, εφόσον ο (η) τελευταίος(-α) δεν μπορεί να [τύχει] παροχών της αυτής φύσης και του αυτού επιπέδου, κατ' εφαρμογή οιωνδήποτε άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, τα τέκνα του και τα λοιπά συντηρούμενα υπό αυτού πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 2 του παραρτήματος VII, καλύπτονται κατά των κινδύνων ασθενείας.»

Το άρθρο 3 της κανονιστικής ρυθμίσεως ορίζει τα εξής:

«Τα [πρόσωπα που καλύπτονται ασφαλιστικά μέσω του ασφαλισμένου] είναι:

1) ο/η σύζυγος του άμεσα ασφαλισμένου, εφόσον δεν είναι ο/η ίδιος/ίδια άμεσα ασφαλισμένος(-η) στο παρόν [σύστημα] και υπό τον όρο:

— ότι δεν ασκεί προσοδοφόρο επαγγελματική δραστηριότητα

ή

— σε περίπτωση που ασκεί τέτοια δραστηριότητα ή έχει εισοδήματα από την άσκηση τέτοιας δραστηριότητας στο παρελθόν, ότι καλύπτεται κατά των ιδίων κινδύνων κατ' εφαρμογή οποιωνδήποτε άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων και ότι τα ετήσια εισοδήματά του/της από επαγγελματική δραστηριότητα δεν υπερβαίνουν τον βασικό ετήσιο μισθό υπαλλήλου βαθμού C 5 πρώτου κλιμακίου, πολλαπλασιασμένο με τον διορθωτικό συντελεστή που καθορίζεται για τη χώρα στην οποία πορίζεται τα εισοδήματα από παρούσα ή παρελθούσα επαγγελματική δραστηριότητα, πριν από την αφαίρεση των φόρων·

(...).»

Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως ορίζει τα εξής:

«Όταν ο ασφαλισμένος ή ένα από τα καλυπτόμενα [ασφαλιστικώς μέσω αυτού] πρόσωπα μπορεί να απαιτήσει επιστροφές εξόδων βάσει άλλης υποχρεωτικής υγειονομικής ασφαλίσεως, ο ασφαλισμένος υποχρεούται:

α) να το δηλώσει στο Γραφείο εκκαθαρίσεως [εξόδων],

β) να ζητήσει ο ίδιος ή, ενδεχομένως, το καλυπτόμενο πρόσωπο, κατά προτεραιότητα την επιστροφή που εγγυάται ο άλλος ασφαλιστικός φορέας,

γ) να επισυνάπτει σε κάθε αίτηση επιστροφής εξόδων που υποβάλλεται βάσει του παρόντος [συστήματος] κατάσταση, συνοδευόμενη από δικαιολογητικά, των επιστροφών που έχει λάβει ο άμεσα ασφαλισμένος ή τα καλυπτόμενα από την ασφάλισή του πρόσωπα βάσει του άλλου [συστήματος].»

9 Στις 31 Μαρτίου 1992 ο προσφεύγων υπέβαλε ένσταση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής στις 24 Απριλίου 1992 και με την οποία ζητούσε την ανάκληση της προσβαλλομένης αποφάσεως, την απόδοση από το κοινό σύστημα των εξόδων που κατέβαλε η σύζυγός του κατά την επίσκεψη σε ιατρό στο Βέλγιο και, επικουρικά, την ανάκληση της ερμηνευτικής διατάξεως του άρθρου 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως.

10 Κατά τη σύσκεψη της 1ης Ιουλίου 1992, η διυπηρεσιακή ομάδα της Επιτροπής εξέτασε την ένσταση του προσφεύγοντος παρουσία αυτού, χωρίς να μπορέσει να καταλήξει σε φιλικό διακανονισμό της διαφοράς.

11 Στις 12 Αυγούστου 1992 ο πρόεδρος της επιτροπής Διαχειρίσεως του Κοινού Συστήματος Υγειονομικής Ασφαλίσεως πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι, κατά τη σύσκεψη της 15ης Ιουλίου 1992 επί της ενστάσεώς του, η επιτροπή Διαχειρίσεως δεν μπόρεσε να καταλήξει σε γνωμοδότηση με την απαιτούμενη πλειοψηφία ούτε υπέρ προτάσεως επικυρώσεως της αποφάσεως του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων, συνοδευόμενης από αιτιολογική σκέψη επί του προβλή-

ματος των ερμηνευτικών διατάξεων, ούτε υπέρ προτάσεως ανεπιφύλακτης επικυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως, με καταχωρηθείσα στα πρακτικά μνεία του προβλήματος ουσίας που ανακύπτει από τις εν λόγω ερμηνευτικές διατάξεις.

12 Στις 4 Νοεμβρίου 1992 ο γενικός διευθυντής Προσωπικού και Διοικήσεως της Επιτροπής κοινοποίησε στον προσφεύγοντα την απόφαση που έλαβε η Επιτροπή στις 28 Οκτωβρίου 1992 με την οποία απορρίφθηκε ρητά η ένστασή του με την εξής διατύπωση: «Ενόψει της παραλείψεως της συζύγου του ενισταμένου, η οποία δεν ακολούθησε τους διαδικαστικούς κανόνες του ταμείου κυρίας ασφαλίσεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει δεκτή την ένσταση του Cordier.»

Διαδικασία

13 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Φεβρουαρίου 1993.

14 Με έγγραφο της 27ης Απριλίου 1993 ο προσφεύγων γνωστοποίησε στο Πρωτοδικείο ότι δεν θα καταθέσει υπόμνημα απαντήσεως.

15 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

16 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απήντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 14ης Σεπτεμ ρίου 1993.

Αιτήματα των διαδίκων

17 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει ότι οι ερμηνευτικές διατάξεις της κανονιστικής ρυθμίσεως, που δημοσιεύθηκαν στις *Διοικητικές Πληροφορίες* της 31ης Δεκεμβρίου 1990, είναι παράνομες καθόσον περιορίζουν την αρχή της ελεύθερης επιλογής, την οποία θεσπίζει το άρθρο 9 της εν λόγω ρυθμίσεως·

— κατά συνέπεια, να αποφανθεί ως εξής:

1) ακυρώνει την απόφαση του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος στο Λουξεμβούργο της 9ης Μαρτίου 1992, περί αρνήσεως αποδόσεως του ποσού των 490 BFR που κατέβαλε η σύζυγος του προσφεύγοντος στις 3 Μαρτίου 1992 στον Dr S. ως αμοιβή·

2) ακυρώνει την απόφαση του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος, περί αρνήσεως αποδόσεως εξόδων στη σύζυγο του προσφεύγοντος σύμφωνα με τους κανόνες του·

3) αναπέμπει την υπόθεση στην Επιτροπή για να εκδώσει νέα απόφαση περί αποδόσεως·

4) καταδικάζει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

1) να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

2) να κρίνει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Επί της ουσίας

18 Για να στηρίξει την προσφυγή του, ο προσφεύγων επικαλείται δύο λόγους αντλούμενους, πρώτον, από την παράβαση του άρθρου 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ και του άρθρου 6, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως και, δεύτερον, από την παράβαση του άρθρου 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως και από τον παράνομο χαρακτήρα των ερμηνευτικών διατάξεων της κανονιστικής ρυθμίσεως.

19 Το Πρωτοδικείο τονίζει ότι ο προσφεύγων διευκρίνισε κατά τη συνεδρίαση ότι προσέβαλε την επίδικη απόφαση διότι εκτιμά ότι, εφόσον η άρνηση του Ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως, στο οποίο υπάγεται η σύζυγός του λόγω της επαγγελματικής της δραστηριότητας, να αναλάβει τα ιατρικά έξοδα στα οποία αυτή υποβλήθηκε στο Βέλγιο στηρίζεται σε καταστατικό ασυμβίβαστο με την αρχή της ελεύθερης επιλογής ιατρού, η σύζυγός του αποκτά το δικαίωμα της συμπληρωματικής καλύψεως των κινδύνων ασθενείας από το κοινό σύστημα. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται συναφώς ότι το γεγονός ότι η σύζυγός του οφείλει να προβεί σε ορισμένα διαβήματα για να επισκεφθεί ιατρό στο εξωτερικό έχει ως συνέπεια ότι αυτή δεν δικαιούται, κατ' εφαρμογή οποιωνδήποτε άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, παροχών της ίδιας φύσης και του ίδιου επιπέδου με αυτές που μπορεί να αξιώσει ένας υπάλληλος.

20 Η καθής ισχυρίζεται ότι η απόφαση περί αρνήσεως αποδόσεως των ιατρικών εξόδων της συζύγου του προσφεύγοντος δεν αφορά το ζήτημα της ελεύθερης επιλογής ιατρού, αλλά στηρίζεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν τήρησε τη διαδικασία που επιβάλλει το ταμείο της για τις επισκέψεις σε ιατρό στο εξωτερικό.

21 Ενόψει της συναφείας μεταξύ των λόγων που προβάλλει ο προσφεύγων, το Πρωτοδικείο κρίνει σκόπιμο να τους ερευνήσει από κοινού.

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, πρώτον, ότι το άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ εξαγγέλλει γενική αρχή δυνάμει της οποίας ο/η σύζυγος του υπαλλή-

λου, που δεν μπορεί να έχει από αλλού, σε θέματα υγειονομικής ασφαλίσεως, παροχές της ίδιας φύσης και του ίδιου επιπέδου, απολαύει αυτοδικαίως των ίδιων πλεονεκτημάτων με εκείνα που παρέχονται στους υπαλλήλους, εντός του ορίου του 80 % των καταβληθέντων εξόδων. Η κανονιστική ρύθμιση που καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες παρέχεται η κάλυψη των κινδύνων ασθενείας πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως της αρχής αυτής.

23 Ο προσφεύγων υποστηρίζει συναφώς ότι η επίσκεψη σε ιατρό εγκατεστημένο εκτός του εδάφους του Λουξεμβούργου υπάγεται στις παροχές ιατρικών υπηρεσιών τα έξοδα για τις οποίες αποδίδονται δυνάμει της κανονιστικής ρυθμίσεως. Συνεπώς, κατά τον προσφεύγοντα, το Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος όφειλε να αναλάβει υπό τύπο συμπληρώματος τα έξοδα που κατέβαλε η σύζυγός του, σύμφωνα με το άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, το οποίο προβλέπει, κατ' αυτόν, ότι οι σύζυγοι των υπαλλήλων πρέπει να απολαύουν σε θέματα υγειονομικής ασφαλίσεως των αυτών πλεονεκτημάτων με τους ίδιους τους υπαλλήλους, έστω και υπό τύπο συμπληρώματος. Ο προσφεύγων εκτιμά ότι η έννοια της συμπληρωματικότητας δεν μπορεί να περιοριστεί μόνον στα έξοδα που αποδίδονται από σύστημα κύριας ασφαλίσεως, αλλά πρέπει να επεκταθεί, σύμφωνα με τους κανόνες της κανονιστικής ρυθμίσεως, σε όλα τα ιατρικά έξοδα, ανεξάρτητα από το αν επιστρέφονται ή όχι από σύστημα κύριας ασφαλίσεως.

24 Εντός της αλληλουχίας αυτής, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η σύζυγός του τήρησε τους όρους του άρθρου 6, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως εφόσον ζήτησε την απόδοση των ιατρικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε πρώτα από το Ταμείο της, το ΤΥΑΙΥ, το οποίο απέρριψε το αίτημά της, για τον λόγο ότι το καταστατικό του δεν επιτρέπει την απόδοση ιατρικών εξόδων που καταβλήθηκαν στο εξωτερικό παρά μόνον υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

25 Ο προσφεύγων υπενθυμίζει, δεύτερον, ότι το άρθρο 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως ορίζει ότι: «Οι δικαιούχοι του παρόντος συστήματος έχουν την ελεύθερη επιλογή του ιατρού και των θεραπευτικών ιδρυμάτων.»

26 Το Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων, αρνούμενο την απόδοση των ιατρικών εξόδων που κατέβαλε η σύζυγός του για την επίσκεψη σε ιατρό που επέλεξε ελεύθερα, της αρνήθηκε αυτή την ευχέρεια επιλογής. Η ερμηνεία αυτή, από το

Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων, των κανόνων του κοινού συστήματος συνεπάγεται διάκριση μεταξύ των συζύγων των υπαλλήλων ανάλογα με το αν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα ή όχι. Πράγματι, οι σύζυγοι που δεν ασκούν αμειβόμενη δραστηριότητα υπόκεινται στις ίδιες διατάξεις με τον υπάλληλο μέσω του οποίου είναι ασφαλισμένοι και μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα τον ιατρό τους, ενώ οι σύζυγοι που ασκούν αμειβόμενη δραστηριότητα και οι υπαγόμενοι στο ΤΥΑΙΥ δεν μπορούν να επισκεφθούν ιατρό στο εξωτερικό.

27 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι η ερμηνεία του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων του κοινού συστήματος στο Λουξεμβούργο, κατά την οποία η υπό τύπο συμπληρώματος απόδοση των ιατρικών εξόδων που καταβλήθηκαν στο εξωτερικό επιβάλλεται μόνον όταν τηρήθηκαν οι κανόνες του εθνικού συστήματος υγειονομικής ασφαλίσεως, έχει ως συνέπεια να μην αποδίδεται τίποτε στον/στη σύζυγο του υπαλλήλου που είναι κυρίως ασφαλισμένος(-η) στο ΤΥΑΙΥ.

28 Τρίτον, ο προσφεύγων τονίζει ότι οι ερμηνευτικές διατάξεις της κανονιστικής ρυθμίσεως που δημοσιεύθηκαν στις *Διοικητικές Πληροφορίες* της 31ης Δεκεμβρίου 1990 ορίζουν, προκειμένου για το άρθρο 9, παράγραφος 1, της προαναφερθείσας κανονιστικής ρυθμίσεως, που εξασφαλίζει την ελεύθερη επιλογή του ιατρού, ότι «η ελεύθερη επιλογή ισχύει για τους δικαιούχους συμπληρωματικής ασφαλίσεως μόνον εφόσον τους το επιτρέπει το σύστημα κύριας ασφάλισης στο οποίο υπάγονται».

29 Έτσι, ο προσφεύγων υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου (απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 1990, Τ-75/89, Brems κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. II-899, που επικυρώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1992, C-70/91 P, Συμβούλιο κατά Brems, Συλλογή 1992, σ. I-2973), μια γενική εκτελεστική διάταξη δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής διατάξεως του ΚΥΚ ή την παραβίαση του σκοπού του ΚΥΚ.

30 Από τα ανωτέρω ο προσφεύγων συνάγει ότι το Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων δεν μπορεί να στηρίξει την απόφασή του περί αρνήσεως της αποδόσεως εξόδων στην προαναφερθείσα ερμηνευτική διάταξη, την οποία θεωρεί αντίθετη προς το άρθρο 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως, επειδή περιορίζει την ελεύθερη επιλογή του ιατρού και η οποία είναι, επομένως, παράνομη.

31 Τέλος, ο προσφεύγων επικαλείται, για να στηρίξει την επιχειρηματολογία του, μια απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας (στο εξής: ΔΔΔΟΕ) της 8ης Ιανουαρίου 1988, στην υπόθεση Boland κατά Eurocontrol (απόφαση 924, Συλλογή της 65ης συνόδου), με την οποία το ΔΔΔΟΕ έκρινε, κατ' εφαρμογή καταστατικών και κανονιστικών κειμένων ομοίων με αυτά των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ότι «κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, περίπτωση β', του κανονισμού 10, σε περίπτωση που ένα πρόσωπο καλυπτόμενο από το σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως του Eurocontrol μπορεί να αξιώσει απόδοση των εξόδων δυνάμει υποχρεωτικής υγειονομικής ασφαλίσεως, οφείλει "να ζητήσει (...), κατά προτεραιότητα, την απόδοση που εξασφαλίζει το άλλο σύστημα". Εν προκειμένω, η αίτηση αυτή υποβλήθηκε, αλλά προσέκρουσε σε λόγο απαραδέκτου λόγω του ότι το ταμείο του Λουξεμβούργου εξαρτά την ανάληψη της υποχρεώσεως καταβολής των εξόδων από προϋποθέσεις που είναι ασυμβίβαστες με την ελεύθερη επιλογή του ιατρού, την οποία εγγυάται το άρθρο 5 του κανονισμού 10 του Eurocontrol σε όλους τους "δικαιούχους" του συστήματος υγειονομικής ασφαλίσεως, δηλαδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ίδιου κανονισμού, όχι μόνο στους ασφαλισμένους, αλλά ακόμα και στα "πρόσωπα που καλύπτονται ασφαλιστικώς μέσω αυτών", στα οποία περιλαμβάνεται και ο/η σύζυγος που βρίσκεται σε μια από τις καταστάσεις που καθορίζει η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου».

32 Η καθής υποστηρίζει καταρχάς ότι ο σκοπός του άρθρου 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ και της κανονιστικής ρυθμίσεως συνίσταται στην εξασφάλιση υπέρ του/της συζύγου του υπαλλήλου, που βρίσκεται υπό όμοιες συνθήκες, υγειονομικής καλύψεως ισότιμης με εκείνη του ίδιου του ασφαλισμένου. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται στην περίπτωση συζύγου υπαλλήλου που ασκεί προσοδοφόρο δραστηριότητα, μέσω της συμπληρωματικής καλύψεως από το κοινό σύστημα.

33 Η καθής παρατηρεί ότι η κάλυψη από το κοινό σύστημα εξαρτάται εντούτοις από την προϋπόθεση ότι ο/η σύζυγος ζήτησε κατά προτεραιότητα την απόδοση των ιατρικών εξόδων του/της από το δικό του/της Ταμείο υγειονομικής ασφαλίσεως, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το Ταμείο αυτό. Το απαραίτητο της προϋποθέσεως αυτής συνάγεται σαφώς από την τελολογική ερμηνεία του άρθρου 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ και των άρθρων 3 και 6 της κανονιστικής ρυθμίσεως.

34 Η καθής υπογραμμίζει συναφώς ότι, αν ο/η σύζυγος μπορούσε να επιτύχει την κάλυψη από το κοινό σύστημα χωρίς να αποδείξει ότι τήρησε κανονικά τη διαδικασία που προβλέπεται από το δικό του/της Ταμείο υγειονομικής ασφαλίσεως, αυτό θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο διπλής καλύψεως που αντίκειται στο

άρθρο 72 του ΚΥΚ και στη νομολογία του Δικαστηρίου, η οποία δέχθηκε με την απόφαση της 8ης Μαρτίου 1988, 339/85, Brunotti κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 1379), ότι: «Από τις διατάξεις αυτές (άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ) προκύπτει ότι οι συντάκτες του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως στηρίχθηκαν στη σκέψη ότι το πεδίο της υγειονομικής ασφαλίσεως των υπαλλήλων και των μελών των οικογενειών τους θα έπρεπε να περιοριστεί, κατά τρόπο ώστε να αποφευχθούν, κατά το μέτρο του δυνατού οι διπλές καλύψεις κατά των κινδύνων ασθενείας.»

35 Εν προκειμένω, υπογραμμίζει η καθής, η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν τήρησε τους διαδικαστικούς κανόνες του δικού της Ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως, παραλείποντας να ζητήσει προηγουμένως τη συναίνεσή του για επίσκεψη σε ιατρό στο εξωτερικό. Η καθής, η οποία δεν αμφισβητεί ότι η έννοια της συμπληρωματικότητας εκτείνεται, σύμφωνα με τους κανόνες του κοινού συστήματος, σε όλα τα ιατρικά έξοδα, είτε αποδίδονται από ένα σύστημα κύριας ασφαλίσεως είτε όχι, συνάγει ότι, μολονότι η σύζυγος του προσφεύγοντος έχει δικαίωμα να τύχει της συμπληρωματικής καλύψεως του κοινού συστήματος, δεν μπορεί να αξιώσει την απόδοση των εξόδων της από το σύστημα αυτό, εφόσον η ίδια εκουσίως δεν τήρησε τις προϋποθέσεις που της επιτρέπουν να επιτύχει τη συμπληρωματική κάλυψη από αυτό. Η καθής προσθέτει ότι η ανάληψη από το κοινό σύστημα της υποχρέωσεως καταβολής των εξόδων σε τέτοια περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή για ένα σύστημα, η οικονομική ισορροπία του οποίου πρέπει να διαφυλάσσεται προσεκτικά.

36 Η καθής υποστηρίζει περαιτέρω ότι η άρνηση αποδόσεως των ιατρικών εξόδων που κατέβαλε η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν έχει ως αιτιολογία το γεγονός ότι επέλεξε ιατρό ο οποίος ασκεί το επάγγελμά του εκτός του εδάφους του Λουξεμβούργου, αλλά το γεγονός ότι δεν τήρησε τη διαδικασία που επιβάλλει το δικό της ταμείο υγειονομικής ασφαλίσεως.

37 Επιμένοντας στο γεγονός ότι το ζήτημα της ελεύθερης επιλογής του ιατρού παραμένει άσχετο προς την παρούσα διαφορά, η καθής τονίζει ότι ο λόγος που αντλείται από τον παράνομο χαρακτήρα των ερμηνευτικών διατάξεων της 31ης Δεκεμβρίου 1990 ως προς το άρθρο 9 της κανονιστικής ρυθμίσεως έχει καταστεί άνευ αντικειμένου, δεδομένου ότι η Επιτροπή δημοσίευσε νέες ερμηνευτικές διατάξεις στις *Διοικητικές Πληροφορίες* της 15ης Ιανουαρίου 1993, οι οποίες ορίζουν τα εξής: «Η ελεύθερη επιλογή ισχύει για τους δικαιούχους της συμπληρωματικής ασφαλίσεως μόνον αφού εξάντλησαν τις δυνατότητες του κυρίου συστήματος.»

38 Η καθής υποστηρίζει επιπλέον ότι το άρθρο 72 του ΚΥΚ και η κανονιστική ρύθμιση, επιβάλλοντας στον/στη σύζυγο του υπαλλήλου την τήρηση των κανόνων του δικού του/της ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως πριν τύχει της συμπληρωματικής καλύψεως από το κοινό σύστημα, αποσκοπούν στο να αποφευχθεί η διπλή κάλυψη του εν λόγω συζύγου και ουδόλως παραβιάζουν τις αρχές της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως.

39 Καθόσον αφορά την απόφαση του ΔΔΔΟΕ της 8ης Ιανουαρίου 1988, η καθής δεν αμφισβητεί την ομοιότητα των δύο υποθέσεων, αλλά παρατηρεί ότι η προκειμένη υπόθεση παρουσιάζει μια θεμελιώδη διαφορά από εκείνη που επέλυσε το ΔΔΔΟΕ, καθόσον στην προπαρατεθείσα υπόθεση Boland κατά Eurocontrol, η σύζυγος του Boland είχε ζητήσει προηγουμένως τη συναίνεση του ΤΥΑΙΥ για να υποβληθεί σε θεραπεία στο εξωτερικό, συναίνεση την οποία της αρνήθηκε, ενώ εν προκειμένω η σύζυγος του προσφεύγοντος παρέλειψε να ζητήσει προηγουμένως να της επιτραπεί η επίσκεψη σε ιατρό στο εξωτερικό και έτσι παρέβη τη διαδικασία που προβλέπει το ΤΥΑΙΥ.

40 Η καθής παρατηρεί επίσης ότι στην προπαρατεθείσα υπόθεση Boland κατά Eurocontrol το Ταμείο υγειονομικής ασφαλίσεως του Eurocontrol τήρησε «απόλυτη σιγή» (σκέψη 13 της αποφάσεως), πράγμα το οποίο δεν μπορεί να προσαφθεί εν προκειμένω στην Επιτροπή, η οποία αιτιολόγησε αναλυτικά την απόφασή της, με την οποία απέρριψε την ένσταση του προσφεύγοντος. Οι δύο υποθέσεις δεν μπορούν επομένως να ερευνηθούν παραλλήλως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

41 Πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, ο/η σύζυγος υπαλλήλου που δεν μπορεί να τύχει, κατ' εφαρμογήν άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, παροχών της ίδιας φύσης και του ίδιου επιπέδου με εκείνες που μπορεί να αξιώσει ένας υπάλληλος καλύπτεται, υπό προϋποθέσεις που θα καθορισθούν με κοινή κανονιστική ρύθμιση, από τους κινδύνους ασθενείας από το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως.

42 Το άρθρο 3, σημείο 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως ορίζει ότι η ασφάλιση στο κοινό σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως παρέχεται στο/στη σύζυγο του ασφαλισμένου, στην περίπτωση που ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα, υπό την προϋπόθεση ότι καλύπτεται, δυνάμει άλλων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων, κατά των ιδίων κινδύνων και ότι δεν έχει από την επαγγελματική του δραστηριότητα ετήσιο εισόδημα που υπερβαίνει ορισμένο όριο.

43 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως ορίζει ακόμη ότι, όταν ο ασφαλισμένος ή ένα πρόσωπο που είναι ασφαλισμένο μέσω αυτού μπορεί να αξιώσει απόδοση εξόδων δυνάμει άλλης υποχρεωτικής υγειονομικής ασφαλίσεως, ο ασφαλισμένος οφείλει να δηλώσει το γεγονός αυτό στο Γραφείο εκκαθαρίσεως εξόδων και να ζητήσει ο ίδιος ή, ενδεχομένως, το πρόσωπο που είναι ασφαλισμένο μέσω αυτού, κατά προτεραιότητα, την απόδοση εξόδων που εξασφαλίζει το άλλο σύστημα.

44 Το Πρωτοδικείο τονίζει ότι το άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ αποσκοπεί στο να περιορίζεται η μέσω του ασφαλισμένου κάλυψη του/της συζύγου από το κοινό σύστημα στις ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν μπορούν να του/της χορηγηθούν με άλλο τρόπο όμοιες παροχές και επιδιώκει να αποφεύγονται, κατά το μέτρο του δυνατού, οι διπλές καλύψεις κατά των κινδύνων ασθενείας (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Brunotti κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, και της 13ης Ιουλίου 1989, 58/88, Olbrechts κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 2643).

45 Τόσο το άρθρο 72 του ΚΥΚ όσο και τα άρθρα 3 και 6 της κανονιστικής ρυθμίσεως εκκινούν από τη σκέψη ότι, κατά το μέτρο του δυνατού, ο/η σύζυγος υπαλλήλου που ασκεί αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα πρέπει να ζητεί την απόδοση των ιατρικών του/της εξόδων στο πλαίσιο του συστήματος υγειονομικής ασφαλίσεως που του/της εξασφαλίζει, λόγω της δικής του/της επαγγελματικής δραστηριότητας, κάλυψη από τους κινδύνους ασθενείας, διότι η κάλυψη του κοινού συστήματος του παρέχεται μόνον συμπληρωματικά (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1992, Τ-20/91, Holtbecker κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2599).

46 Έτσι, μπορεί να αξιώσει να υπαχθεί στη συμπληρωματική ασφάλιση ο/η σύζυγος που, δυνάμει νομοθετικών ή κανονιστικών ή καταστατικών διατάξεων που καθορίζουν τις παροχές του Ταμείου στο οποίο υπάγεται λόγω της δικής του/της επαγγελματικής δραστηριότητας, δεν δικαιούται ή δεν μπορεί να ζητήσει την άδεια που του παρέχει δικαίωμα αποδόσεως των ιατρικών εξόδων

που αναγκάστηκε να καταβάλει στο εξωτερικό, καθώς επίσης και αυτός/αυτή που, αφού ζήτησε την άδεια αυτή στην περίπτωση που του/της το επέτρεπαν οι ισχύουσες διατάξεις ή το καταστατικό του Ταμείου, δεν κατόρθωσε να του/της παρασχεθεί η εν λόγω άδεια.

47 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο οφείλει να εξακριβώσει αν η Cordier, που είναι ασφαλισμένη μέσω του συζύγου της στο κοινό σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, της κανονιστικής ρυθμίσεως, βρίσκεται εν προκειμένω σε κατάσταση που της επιτρέπει να αξιώσει την υπαγωγή της στη συμπληρωματική κάλυψη του κοινού συστήματος.

48 Το Πρωτοδικείο τονίζει ότι το καταστατικό του Ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως στο οποίο υπάγεται η σύζυγος του προσφεύγοντος, χωρίς να αποκλείει κατά τρόπο απόλυτο και οριστικό το δικαίωμα του ασφαλισμένου να επιτύχει την απόδοση των ιατρικών εξόδων τα οποία κατέβαλε στο εξωτερικό, εξαρτά την απόδοση αυτή από προηγούμενη άδεια.

49 Όταν, όπως εν προκειμένω, ο/η σύζυγος του υπαλλήλου που είναι ασφαλισμένος(-η) λόγω ιδίας επαγγελματικής δραστηριότητας στερείται του δικαιώματος αποδόσεως από το δικό του Ταμείο τέτοιων ιατρικών εξόδων, λόγω του γεγονότος και μόνον ότι δεν ζήτησε εγκαίρως την άδεια να εξεταστεί από ιατρό ή να θεραπευθεί στο εξωτερικό, δεν μπορεί να αξιώσει την ανάληψη από το κοινό σύστημα της υποχρεώσεως καταβολής των εξόδων αυτών δυνάμει της συμπληρωματικής καλύψεως, της οποίας η αρχή εκφράζεται στο άρθρο 72, παράγραφος 1, του ΚΥΚ.

50 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν μπορεί να αξιώσει την ανάληψη από το κοινό σύστημα της υποχρεώσεως καταβολής των ιατρικών εξόδων στα οποία υποβλήθηκε στο Βέλγιο, αφού αποκλείστηκε από το δικαίωμα να επιτύχει απόδοση των εξόδων αυτών από το δικό της Ταμείο, παραλείποντας να ζητήσει από το Ταμείο αυτό να της χορηγήσει, σύμφωνα με το καταστατικό του, την προηγούμενη άδεια να καταβάλει τα εν λόγω έξοδα στο Βέλγιο.

51 Πρέπει ακόμη να τονιστεί ότι, στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, είναι αλυσιτελές το επιχείρημα που προέβαλε ο προσφεύγων κατά τη συνεδρίαση, ότι η αρχή της ελεύθερης επιλογής του ιατρού, που περιλαμβάνεται στο άρθρο

9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως, υπερέχει των εθνικών διατάξεων και, κατά μείζονα λόγο, του καταστατικού ενός Ταμείου υγειονομικής ασφαλίσεως ενός κράτους μέλους και ότι, κατόπιν αυτού, σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, ο/η σύζυγος του ασφαλισμένου υπαλλήλου απολαύει της ελεύθερης επιλογής αυτής κατά τον ίδιο τρόπο όπως και ο ίδιος ο ασφαλισμένος.

52 Πράγματι, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας τον οποίο πρέπει να ασκεί το Πρωτοδικείο υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 179 της Συνθήκης ΕΚ, δεν εναπόκειται σ' αυτό να αποφαίνεται επί της από απόψεως κοινοτικού δικαίου νομιμότητας των εθνικών διατάξεων που αφορούν τα συστήματα υγειονομικής ασφαλίσεως ή των καταστατικών των εθνικών ταμείων υγειονομικής ασφαλίσεως. Ο έλεγχος αυτός εμπίπτει, αφενός μεν, στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, το οποίο μπορεί να τον ασκεί στο πλαίσιο προσφυγής της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ή κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 170 της Συνθήκης, με αίτημα να διαπιστωθεί ότι ένα κράτος μέλος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη, αφετέρου δε, στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων, τα οποία μπορούν ενδεχομένως να προσφύγουν στο Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης με αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της Συνθήκης.

53 Πρέπει εξάλλου να τονισθεί ότι η ελεύθερη επιλογή του ιατρού δεν περιλαμβάνεται στον ίδιο τον ΚΥΚ, αλλά απορρέει από το άρθρο 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως που εκδόθηκε κατόπιν κοινής συμφωνίας των οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Από αυτό προκύπτει ότι οι διατάξεις περί της ελεύθερης επιλογής ιατρού, εφόσον δεν περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά που ορίζει το άρθρο 189, παράγραφος 2, της Συνθήκης, δεν είναι υποχρεωτικές σε όλα τους τα στοιχεία και δεν έχουν άμεση εφαρμογή στα κράτη μέλη ούτε μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα να καταστήσουν ανεφάρμοστους για τον/τη σύζυγο του υπαλλήλου που είναι ασφαλισμένος(-η) σε σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως λόγω της δικής του/της επαγγελματικής δραστηριότητας τους νομοθετικούς ή καταστατικούς κανόνες που εξαρτούν την απόδοση των ιατρικών εξόδων που καταβλήθηκαν στο εξωτερικό από την ύπαρξη προηγούμενης αδείας του ταμείου.

54 Τέλος, καθόσον αφορά τις ερμηνευτικές διατάξεις του άρθρου 9 της κανονιστικής ρυθμίσεως, για τις οποίες ο προσφεύγων προέβαλε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, πρέπει να τονιστεί ότι οι ερμηνευτικές αυτές διατάξεις που σε κάθε περίπτωση δεν ισχύουν πλέον, δεν αποτέλεσαν τη βάση της αποφάσεως του Γραφείου εκκαθαρίσεως εξόδων, διότι το γραφείο αυτό δεν αρνήθηκε την απόδοση των επιμάχων ιατρικών εξόδων λόγω του ότι το σύστημα στο οποίο

είναι ασφαλισμένη κατά κυρία ασφάλιση η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν επέτρεπε την επίσκεψη σε ιατρό στο εξωτερικό, αλλά για τον λόγο μόνο ότι η σύζυγος του προσφεύγοντος δεν τήρησε τους κανόνες που επιβάλλει το δικό της σύστημα υγειονομικής ασφαλίσεως. Από τη νομολογία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι, στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 91 του ΚΥΚ, το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο μόνο για να ελέγχει τη νομιμότητα βλαπτικής για τον προσφεύγοντα πράξεως και δεν μπορεί, ελλείψει ειδικού μέτρου εφαρμογής, να αποφαίνεται αφηρημένα για τη νομιμότητα κανόνα γενικής φύσεως (αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 1991, T-110/89, Pincherle κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-635, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, T-41/90, Barassi κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-159, και T-42/90, Bertelli κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-181). Παρέπεται ότι, εφόσον δεν υφίσταται απόφαση ληφθείσα κατ' εφαρμογή των ερμηνευτικών διατάξεων του άρθρου 9, παράγραφος 1, της κανονιστικής ρυθμίσεως, ο προσφεύγων απαραδέκτως ισχυρίζεται ότι οι ερμηνευτικές διατάξεις του άρθρου αυτού είναι παράνομες.

55 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

56 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, κατά το άρθρο 88 του ίδιου αυτού Κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα

Καλογερόπουλος Schintgen Barrington

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 24 Νοεμβρίου 1993.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

Α. Καλογερόπουλος